

Tilsynsrapport

Dagtilbud: Kolbøtten
Dato: 31. marts 2023

Ordinært tilsyn

Dagtilbudsafdelingen

Indledning

På baggrund af det pædagogiske tilsyn er der udarbejdet nedenstående sammenfatning og vurdering af dagtilbuddet.

Dagtilbud:	Kolbøtten
Tilsynstype:	Ordinært tilsyn
Sagsnummer:	28.06.08-K09-6-23
Dato for observation	7. marts 2023
Dato for tilsynsmøde:	28. marts 2023
Ledelse:	Eva Brandt Pedersen (Leder), Ann-Charlott Hesselholt (souschef + AKT)
Forældrebestyrelsesrepræsentanter:	Pia Hansen, Maiken Jespersen
Tværfagligt Center for Børn & Unge	Janie Wind (pædagogisk rådgiver)
Kontaktkonsulent:	Lene Vemmelund
Tilsynskonsulent:	Lisbeth O. Friis

Tilsynets formål og indhold

Formålet med det pædagogiske tilsyn er todelt, idet det både har et kontrolperspektiv ift. overholdelse af den gældende lovgivning samt Vejle Kommunes målsætninger og prioriterede indsatser i dagtilbud. Det pædagogiske tilsyn er også en kvalitetssikring af nuværende praksis og en mulighed for drøftelse af udviklingsmuligheder i det enkelte dagtilbud.

Tilsynets indhold indebærer følgende:

Samlet konklusion

Vurdering af den pædagogiske kvalitet tager afsæt i, hvad forskningen peger på i forhold til, hvad der har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der vurderes både på strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet, som udgør tre hoveddimensioner i vurdering af dagtilbudskvalitet.

Kolbøtten er en børnehave med tre børnehavegrupper, hvor hver gruppe er aldersintegreret med børn i alderen 3-6 år. Kolbøtten er beliggende i en tidligere skolebygning, hvilket giver en del plads og muligheder.

Det vurderes, at der arbejdes ud fra den lov- og forvaltningsmæssige ramme i Kolbøtten. Der er en tydelig opmærksomhed på at skabe en pædagogisk praksis, der tager udgangspunkt i et børneperspektiv, hvor legen vægtes og er grundlæggende ift. at fremme børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det fysiske læringsmiljø understøtter i høj grad børnenes muligheder for inspirerende og varierende lege- og læringsoplevelser og fordrer lige så gode rammer og betingelser for udviklingsfremmende relationer og samspil, da det indbyder til leg, udforskning og fordybelse i mindre grupper.

Der er generelt en nærværende og børnevenlig stemning – det ses og opleves både i indretning, organisering og de voksnes tilgang til børnene.

Et tilsyn vil altid give anledning til nye overvejelser og eventuelle justeringer, der kan give børnene, fornyede betingelser for deres trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvilket ses i de givne fokuspunkter. I et tilsyn vil der altid gives fokuspunkter, som dagtilbuddet med fordel kan forholde sig til. Opfølgningsskridt gives når der skal igangsættes en mere målrettet indsats. Henstillinger gives ved bekymring for kvaliteten i dagtilbuddet.

Fokuspunkter:

- Anvend de gode erfaringer i indretning og tilgængelighed af legeredskaber fra indemiljøet til udemiljøet, så også udenoms arealerne kommer til at fremstå som et sted, hvor børnene inspireres til forskellige former for leg.
- Overvej hvordan en god organisering og fordeling af opgaver kan fremme betingelserne for vedvarende samspil og nærvær sammen med børnene. Inddrag gerne børnene i endnu højere grad i de praktiske opgaver. Det frigiver både tid og børnene får mulighed for at gøre sig forskellige erfaringer og få oplevelsen af at mestre.
- Overvej hvordan rutinesituationer som fx samling, opleves ud fra et børneperspektiv. Hvilket formål har samlingen – og er ugens hjælper altid en privilegeret position for alle børn?
- Hav en opmærksomhed på børnenes deltagelsesmuligheder og mestring, herunder et fokus på at skabe privilegerede positioner for alle. Juster gerne i sværhedsgrad, så det tilpasses det enkelte barns udviklingsniveau.
- Anvend rapporter fra Hjernen & Hjertet som databaseret viden til fremadrettede tiltag og indsatser.

Opfølgningspunkter:

- Ingen

Henstillinger:

- Ingen

Tilsynets observationer

Der er observeret ud fra, hvad forskning viser, er de vigtigste kontekster for et barns udvikling i de nærmeste omgivelser; relationer, fysiske omgivelser og lege- og aktivitetsmuligheder. De tre områder er de mest grundlæggende for den pædagogiske kvalitet. Der er observeret i to timer en formiddag. Lederen deltog i den første time. Der er observeret med observationsredskabet "KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner".

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser har stor betydning for børnenes muligheder for erfaringsdannelse og for daginstitutionens sociale liv og dermed børnenes udvikling og læring. Barnet er i en periode, hvor erfaringer og læring sker gennem det at undersøge og gå på opdagelse. Barnets hele færden i institutionen danner grundlag for erfaringsdannelsen. Rummene skal invitere til lege, aktiviteter og andre gode læringsoplevelser.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 38)

Observationer omhandlende fysiske omgivelser

Kolbøtten er beliggende i en tidligere skole, hvilket giver nogle særlige muligheder for at benytte gymnastiksal og forskellige rum at opholde sig i. Det fysiske indemiljø summer af inspirerende og inviterende lege- og læringsmiljøer, hvor børneperspektivet er i fokus. Der er stor tilgængelighed af rum i rummene med tematiserede legeområder, hvor børn og voksne kan fordele sig og lege forskellige lege med forskellige aktivitetsniveau uden at forstyrre hinanden. Det ses særligt i den ene ende af huset, hvor der er arbejdet målrettet og ambitiøst med at få indretning, børnesyn og børnenes muligheder for at gøre sig forskellige erfaringer med både leg og udviklende børnefællesskaber, til at gå op i en højere enhed.

I grupperummet tilhørende Mariehønsene er der flere rum, som børnene kan fordele sig i og lege længerevarende og uforstyrret. Der er to sammenhængende rum, med yderligere rum i rummene; pudrum til tumleleg, et adskilt rum til omsorgsleg med køkken- og dukkelegetøj, et andet rum med klatretårn og mulighed for leg med dukkehus. I de større rum, er der forskellige legemiljøer, der er afskærmet med skillevægge, så det skaber rum i rummene. Der er bl.a. et læsehjørne med tilgængelige bøger, en lænestol med tæpper til at putte sig med, perler i børnehøjde, dukkehus med tilhørende legeredskaber.

Udsmykning og æstetikken bidrager også til et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der er overvejelser om farvevalg, børnenes tegninger er udstillet i rammer på billedhylder i børnehøjde, der er tæpper der afgrænser legeområder og bidrager til en hyggelig stemning. Der er ligeledes udstoppede dyr, som giver anledning til samtale og forundring. Gange og fællesarealer er også inddraget til tematiserede legeområder, hvor børnene let kan afkode, hvad de kan foretage sig. Der er eksempelvis et ”eventyrtræ” på den ene væg, hvor der hænger eventyrs-poser, som børnene også kan afkode.

Generelt er det tydeligt, at legen har værdi og børnene har medbestemmelse i og inspireres til forskellige former for leg. Der er også planer for, hvordan resten af huset kan få samme principper for indretning af lege- og læringsmiljøet, så alle børn får rig mulighed for leg og fordybelse. Den fysiske indretning giver særlige gode betingelser for at børnene kan gå på opdagelse og få en bred vifte af erfaringer med både leg og udvikling af relationer.

I 2023 er der også en plan om at optimere udemiljøet med mindre legemiljøer, der giver mulighed for forskellige legemuligheder. Der er på nuværende tidspunkt en stor skolegård, som kan virke overvældende for nogle børn. Selve legepladsen med legeredskaber ligger mere afsides og der er derfor et ønske om at udemiljøets indretning i endnu højere grad kan opleves som trygt og inviterende til forskellige former for leg.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Anvend de gode erfaringer ift. indretning, herunder rum i rummene, tematiserede legeområder og tilgængelighed af legesager i børnehøjde i resten af huset.
- Anvend ligeledes de gode erfaringer fra indemiljøet til udemiljøet, så børnene både får varierende muligheder for leg og fordybelse udenfor samt kan afkode, hvilke lege og aktiviteter, der er mulige. Overvej hvordan der kan gøres klar til leg, så udemiljøet inviterer og inspirerer til leg og at skolegården afspejler et børnehaveliv frem for ”skolegård”.

Relationer

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem pædagogerne og børnene, en god relation mellem pædagogerne og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem, er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

KIDS – Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner, s. 40

Observationer omhandlende relationer

Generelt observerer tilsynet en særlig og nærværende stemning og mulighed for interaktioner både mellem børnene og mellem børn og voksne. De voksne fremstår interesserede og engagerede i børnene og følger børnenes spor og perspektiver.

Tilsynets observationer starter fra morgenstunden og i gruppen der observeres til en start, er der en nærværende og rolig stemning. Der er en underliggende stille musik, der hjælper med at rammesætte dagens begyndelse i et roligt tempo. Børn og voksne er fordelt og fordybet i leg og samspil med hinanden og det er tydeligt at rummenes indretning understøtter dette. I overgangen til formiddagsmad er der en flydende overgang, hvor børn og voksne hjælper hinanden med at rydde op og blive klar til måltidet. Børnene har faste pladser ved bordene, hvilket gør det forudsigeligt, børnene sætter sig løbende til efter de har vasket fingre.

Børnegruppen er delt i to grupper i hvert deres rum, så der er mulighed for at differentiere i indhold og tilgang, så alle børn har bedre betingelser for at opleve privilegerede positioner og har mulighed for at være deltagende. Den ene gruppe anvender fx piktogrammer og er en mindre gruppe. Der er en opmærksomhed på at inkludere børnene i mindre fællesskaber, så det er trygt for alle.

I gruppen med de fleste børn, er der to voksne til tre bordfulde børn. De voksne er til en start optaget af praktiske opgaver, som at hælde mælk og tørre borde af, hvilket betyder, at der går noget tid, inden de er klar til at sætte sig sammen med børnene. Det giver let forstyrrelser og afbrudte samspil både børnene imellem og mellem barn-voksen, da der ikke er en opmærksom og støttende voksen ved børnene.

Generelt fremstår de voksne imødekommende, inddragende og anerkendende i relation til børnene. Der skabes fælles opmærksomhed ved måltidets og samlingens begyndelse med en yoga-klokke. Børnene opfordres til at smage på ukendt mad og der er lydhørhed overfor, når et barn ikke bryder sig om smagen. De tilbydes derefter noget andet.

I den efterfølgende samling er der genkendelige elementer for børnene. Der er ugens hjælper, som bl.a. er den, der særligt inddrages i hvilken dag, måned, årstal det er samt hvordan vejret er. Barnet, der er ugens hjælper er udfordret i at svare på de forskellige spørgsmål, selv om den voksne forsøger at hjælpe det på vej.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej hvordan en god organisering og fordeling af opgaver kan fremme betingelserne for vedvarende samspil og nærvær sammen med børnene. Inddrag gerne børnene i endnu højere grad i de praktiske opgaver. Det frigiver både tid og børnene får mulighed for at gøre sig forskellige erfaringer og få oplevelsen af at mestre.
- Overvej hvordan rutinesituationer som fx samling, opleves ud fra et børneperspektiv. Hvilket formål har samlingen – og er ugens hjælper altid en privilegeret position for alle børn

Leg og aktivitet

For at kunne udvikle sig har børnene brug for at lege med andre børn og for at blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder. Noget at være sammen om i et fælles tredje.

Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden, og voksnes kommunikation og interaktion med børnene fra den helt tidlige barndom og med de fysiske udviklings- og læringsmiljøer er essentielt for børns udvikling.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 44

Observationer omhandlende leg og aktivitet

Dagen hvor tilsynet observerer, er den dag i ugen, hvor der ofte er en del vokseninitierede aktiviteter, hvor børnegrupperne er sammen på tværs. Lederen fortæller, at der er en god balance mellem børne- og vokseninitierede aktiviteter og lege.

Tilsynet følger bl.a. en gruppe af de ældste børn, som skal i gymnastiksalen. De er 14 børn og 2 voksne. I overgangen til aktiviteten venter børnene i en sofa sammen med en voksen. Ventetiden opfattes ikke som "at vente", da der læses og sludres med hinanden. I gymnastiksalen skal børnene stille sig i en rundkreds og de guides løbende ift. hvad der skal ske og børnene er imponerende gode til at justere sig efter de kollektive beskeder. En af de voksne er karavanefører og inddrager løbende børnene, så deres opmærksomhed og engagement opretholdes. Der synges både i østen stiger solen op med tilhørende fagter, derefter er der en morgensang, hvor børnenes navne nævnes efterfulgt af morgengymnastik, hvor der indgår en remse. Derefter leges der banke bøf, som de fleste børn forstår. Særligt et barn er udfordret i at følge med og forstå hvad han skal. En voksen guider ham kortvarigt, men han har brug for vedvarende guidning og en opmærksom voksen for at lykkes og mestre.

I resten af Kolbøtten er summer det også leg og aktivitet. Der er bl.a. sproggruppe med 8 børn og en voksen, hvor de sidder sammen på gulvet. De har en sprogkuffert fremme med kjoler i forskellige farver og der måde tales og synges om de forskellige farver. Den voksne inddrager børnene og der lyttes interesseret til, det der tales om. Der er gensidigt engagement og opmærksomhed i gruppen.

Oven på er der en gruppe drenge, som bl.a. fortsætter en leg med en stor togbane, som er bygget på et tidligere tidspunkt. Netop det at kunne gemme sin leg og vende tilbage, er betydningsfuld for børnenes leg. Igen understøtter de fysiske omgivelser børnenes muligheder og erfaringer for både leg, fordybelse og mindre børnefællesskaber.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej mængde og sværhedsgrad i aktiviteter, fx i gymnastiksalen. Kan alle børn følge med? Og hvis ikke, hvordan justeres aktiviteten, så alle børn oplever succes og mestring?
- Hav fortsat et fokus på balancen mellem børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter igennem hele dagen. Hav herunder også fortsat opmærksomhed på at variere i stillesiddende- og fysisk aktive lege og aktiviteter.

Den styrkede læreplan

Til oktober er der planlagt en pædagogisk dag med fokus på den styrkede læreplan og det pædagogiske grundlag, hvor disse skal genbesøges. I hverdagen arbejdes der ud fra den styrkede læreplan, men der er endnu ikke en fælles bevidsthed om, hvad den konkret indeholder. Kolbøtten har en ny sammensat personalegruppe og derfor kalder det på at få etableret et nyt fælles fundament og udgangspunkt på det pædagogiske arbejde med afsæt i børnegrupperne. Dog kan hverdagens praksis genkendes i den styrkede læreplan.

Sprogindsatser og understøttende sprogstrategier

Det sproglige miljø understøttes dagligt af den sprogansvarlige. Der understøttes med forskellige bud på redskaber og aktiviteter, så der sikres et stærkt sprogligt miljø for børnene og der gives også løbende sparring til de øvrige kollegaer.

Primærpædagogerne foretager sprogvurderinger på børnene. Når der arbejdes i temaer, er der altid et fokus på sprogunderstøttelse i form af udvalgte sange og rim, der knytter sig til det overordnede tema. Forældrene inddrages også bl.a. ved at få udvalgte sange med hjem, så der skabes sammenhæng mellem hverdagen i Kolbøtten og hjemme. Der har ligeså været afholdt et forældremøde, hvor temaet har været forældrenes understøttelse af børnenes sproglige kompetencer og sproglige opmærksomhed.

Indretning, udsmykning og æstetikken har ligeså afsæt i sproglige elementer, som giver børnene mulighed for at have noget at tale ud fra. Der er udsmykket med børnenes værker og indretning af lege- og læringsmiljøer fremstår børnevenlige og udviklende for børnenes leg, fællesskaber og erfaringer. Bøger og spil er lige så tilgængelige og inviterende i deres udtryk.

Stærkere fællesskaber / AKT

Souschefen varetager AKT-funktionen og har forskellige opgaver i børnegrupperne. Hun har et stort kendskab til de enkelte børnegrupper og kan derved skabe sammenhænge, der har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der gives løbende sparring til personalet og AKT understøtter de tiltag, der er i de forskellige børnegrupper. Der er ligeså et godt og konstruktivt samarbejde med pædagogisk rådgiver fra TCBU.

Pædagogisk rådgiver fortæller, at der er en god og bevidst prioritering i indsatser og understøttelse ift. at skabe stærkere fællesskaber. Herunder også et særligt fokus på at skabe sammenhæng på tværs af børnegrupperne, så børnene oplever inkluderende fællesskaber.

Overgange

I Kolbøtten modtages børnene fra dagplejen og der er et godt samarbejde om at skabe gode og trygge overgange fra dagpleje til børnehave. I april 2023 får dagplejen legestuelokale i Kolbøtten, så der er en forventning om, at overgangen til børnehave bliver endnu bedre. Der er planer om at samarbejdsaftalen med dagplejen opdateres, når der er gjort nye erfaringer på baggrund af dagplejens legestue indflytning i Kolbøtten.

Overgange fra Kolbøtten til skole er ligeså defineret i en samarbejdsaftale. Der er et udvidet samarbejde mellem distriktsskolen og Kolbøtten. Året før børnene starter i skole, er der fælles dialog om børn i udsatte positioner og ligeledes inviteres Kolbøtten med på konsultative forløb i skolen, et år efter skolestart.

Der er fokus på at skabe genkendelige aktiviteter mellem Kolbøtten og skolen. I Kolbøtten er der et fokus på at have en legende og ikke skolatisk tilgang til disse aktiviteter.

Der er et ønske om at både forældrebestyrelsen i Kolbøtten og i skolen skal inddrages i det fremtidige samarbejde og samarbejdsaftalen for den gode overgang mellem Kolbøtten og distriktsskolen.

Forældresamarbejdet

Forældrebestyrelsesrepræsentanterne fortæller, at de oplever at den nye struktur og organisering med tre børnehavegrupper i stedet for to samt indretningen af de fysiske lege- og læringsmiljøer, understøtter de gode børnefællesskaber og mindsker konflikter. De oplever atmosfæren i Kolbøtten som god og imødekommende og føler sig inddraget og informeret om eget barn og det der sker i Kolbøtten.

I forældrebestyrelsen er madmod og mæthed drøftet. Madordningen er sat på årshjulet i forældrebestyrelsen, så det sikres, at ovennævnte drøftes yderligere.

Opfølgning

I løbet af 2024 vil kontaktkonsulent fra Børne- og Ungeforvaltningen afholde et anmeldt opfølgende tilsyn med ledelsen med afsæt i seneste tilsynsrapport. Nedenfor ses tilsynskadencen for kolbøtten i 2023-2026.

